

İSTANBUL SMD

S.O.S. İSTANBUL

MİMARLIK ÖĞRENCİLERİNE
AÇIK FİKİR YARIŞMASI

**D-100'DEN
ÖĞRENMEK**

Denise Scott Brown ile Robert Venturi'nin 1972 yılında yayımlanan eleştirel kitabı "Las Vegas'tan öğrenmek", bugün hala Uluslararası Stil'i (International style) ve tüketim toplumunun ikonlarını okumamız için bir temel oluşturur. Las Vegas'ı ve Los Angeles'i bağlayan asfalt rübanlarında yaptıkları kesifler üzerine kurulan anlatılarında, o dönemde metalaşan mimarının yeni sembolik değerlerini tartışır. Brown ile Venturi'nin eseri, Post-Modernizm'in kavramsallaşmasında önemli bir yol oynar.

Bu keşiften tam 50 yıl sonra, D-100 karayolunu arşinlayıp ne öğrenebiliriz?

JÜRİ

Danışman Jüri Üyeleri:
Durmuş Dilekci
Deniz Aslan
Hasan Sıtkı Gümüşşoy

Jüri Üyeleri:
Arzu Erdem, Jüri Başkanı
Çiğdem Eren
Birge Yıldırım Okta
Gökhan Kodalak
Nilüfer Kozikoğlu
Sinan Logie
Zuhal Kol

Yedek Jüri Üyeleri:
Elif Çelik Tangör
Süleyman Yıldız

Raportör:
Yeşim Hafize Desticioğlu

ÖDÜLLER

1.'lik Ödülü: 15000 TL
2.'lik Ödülü: 12000 TL
3.'lük Ödülü: 9000 TL
1. Mansiyon: 6000TL
2. Mansiyon: 6000TL
3. Mansiyon: 6000TL
4. Mansiyon: 6000TL
5. Mansiyon: 6000TL

TAKVİM

Birinci Aşama Teslimi: 30.03.22
İkinci Aşama Teslimi: 16.05.22

Ayrıntılı bilgi için: www.ismd.org.tr

ANA SPONSOR

İLETİŞİM SPONSORU

PEİRA

ARK|TERA
ENKAP
MİMARLIK
KURUMU

İSTANBUL SERBEST MİMARLAR DERNEĞİ

S.O.S. İSTANBUL FİKİR PROJESİ YARIŞMASI 2022 ŞARTNAMESİ

“D-100’den Öğrenmek”

Denise Scott Brown ile Robert Venturi’nin 1972 yılında yayımlanan eleştirel kitabı “Las Vegas’tan öğrenmek”, bugün hala Uluslararası Stil’i (International Style) ve tüketim toplumunun ikonlarını okumamız için bir temel oluşturur. Las Vegas’ı ve Los Angeles’i bağlayan asfalt rübanlarında yaptıkları keşifler üzerine kurulan anlatılarında, o dönemde metalaşan mimarının yeni sembolik değerlerini tartışırlar. Brown ile Venturi’nin eseri, Post-Modernizm’in kavramsallaşmasında önemli bir yol oynar.

Bu keşiften tam 50 yıl sonra, D-100 karayolunu arşınlayıp ne öğrenebiliriz?

1956’da Londra Asfaltı¹ olarak açılan D-100, İstanbul’un en belirgin yaş halkalarından biridir. Merkezi ve tarihi alanlardan sonra, D-100, TEM ve 3. Çevre Yolu ile İstanbul’un sürekli ötelenen çeperlerinin omurgalarından biri olarak, metropolün kentsel çağlarına tanıklık eder. Marshall Planı sonrası dönemde, Türkiye’nin tüketim toplumunun modellerini benimsemeye başladığı dönemde planlanan ve inşa edilen bu altyapı, Avrupa’dan Doğu’ya uzanan, uluslararası bir ağın parçası olarak doğmuştur. Aşırı kentleşmeyi ve saçaklanmayı tetikleyen D-100 bugün çok kişilikli bir karaktere sahiptir. Sınır, eşik, bağlayıcı, uluslararası, ulusal kentsel ve mahalle arası işlevlere sahiptir. Tuzla’dan Silivri’ye uzanan bir “road trip” bizi Wim Wenders’in filmleri ile “Matrix” arasında, karmaşık duygulara büründürür.

Bu çok fonksiyonlu asfaltın çeperleri, İstanbul’un son 70 yılındaki dönüşümlerin kaydı niteliğindedir. Metropolün hem yerel hem uluslararası pozisyonunu da vurgular. Devlet teşvikli modernleşmeden, liberal döneme ve son olarak neo-liberal politikaları içeren bir defterdir.

Tuzla’daki yoğun sanayi dokusu, bize kendini Türkiye’yi Avrupa’nın depresif kapitalizminin coşkulu arka bahçesi olarak tanıtırken, Silivri’ye doğru rota çok daha çılgınlaşır. Uluslararası ticaretin ikonları: Fuar merkezleri, onlara bitişik oteller, artık “vazgeçilmez” AVM’ler, ofis binaları, rezidanslar, oto galericiler ve bu sistemin jenerik enerji temin edicileri benzin istasyonları. Tüm bu yapılar ve küresel tüketim toplumuna ait akrabaları, bütün gün önlerinden geçen milyonca aracı Paskalya Adası’ndaki monolitler gibi ifadelerini bozmadan izler.

Mimarlık özünde umut ile bağlıdır. Mesken kurmak, geleceğe bakmak, beraber dayanışarak bir toplum oluşturmak için politik ve felsefi bağlamları bedenselleştirir. S.O.S. İstanbul yarışması, son yıllarda literatür ve kültür üretimlerinin az muhatap olduğu umut meselesine değiniyor. Yeryüzünün şahitlik ettiği farklı boyuttaki krizler bizi distopyadan uzak bir gelecek tahayyül etmeye davet eder. Yeni beraberlikler, yeni tüketim anlayışları ve buna tekabül eden yeni kentleşme pratiklerini test etmemiz kaçınılmaz.

Bu çerçevede S.O.S. İstanbul yarışması, genç pratisyenlerden D-100 boyunca öğrendiklerini, çok yakında atılacak tüketim toplumunun ve globalleşmiş bir dünyanın ikonlarını “Degrowth” (ekonomik küçülme) bağlamında yenilikçi ve umut dolu yeni mimari söylemlere dönüştürmelerini bekliyor. Bu esnada İstanbulSMD olarak, antroposen’in bize öğrettiği gibi, küçük eylemlerin büyük değişikliklere yol açabileceğini unutmadan,

¹ Erdem Üngür, “Kentsel bir altyapının biyopolitikası: D-100 Karayolu”, 2017, İTÜ

noktasal veya daha kapsayıcı yeniden kullanım pratiklerine açık bir tartışma alanı açarak, bu yarışmaya başlarken ki heyecanımızı tüm potansiyel katılımcılar ile paylaşmaktan mutluluk duyarız.

Yarışmacıların, üstteki metinde ifade edilen atıl olmak üzere olan tipolojilerden birini veya jenerik olanlar için çoğunu içerebilecek (mikro ile makro ölçekler arasında) müdahale önerilerini paylaşmaya davet ediyoruz. Elbette, kendi gözlemlerinin kapsamında, açık alanlar ve D-100'ü çeperleyen farklı altyapılar da bu çok yönlü yarışma kapsamında katılıma açıktır.

I. YARIŞMA ALANI

İstanbul ili sınırlarında D-100 ile ilişkili olmak üzere yer seçimi katılımcıya bırakılmıştır.

II. YARIŞMANIN TÜRÜ VE ŞEKLİ

Yarışma ulusal ve iki aşamalı olarak düzenlenmiş mimarlık öğrencileri fikir projesi yarışmasıdır. Yarışmanın ilk aşamasında katılımcılardan saptanan bir konu, tema-yer üzerinden tüm araştırma süreçlerini belgeledikleri odak konu-sorunsal çerçevesinde somut kurgu ve önerilerini bir proje olarak geliştirmeleri beklenmektedir.

Yarışmanın ikinci aşamasında ise ilk aşama sonrasında jüri tarafından yayınlanacak olan yorum ve önerilere bağlı olarak odak sorunsalın daha detaylı bir çözümlenmesi, sadece mimari kurgu ile yetinmeyip aynı zamanda ekonomik ve sosyolojik boyutlarının da ele alındığı bütünsel bir kurgunun kente ve jüriye açık bir ortamda sunmaları beklenmektedir.

III. YARIŞMAYA KATILIM KOŞULLARI

Yarışmaya Türkiye ve KKTC'deki yükseköğretim kurumlarının mimarlık bölümlerinde veya mimarlık programlarında kayıtlı tüm lisans ve yüksek lisans mimarlık öğrencileri bireysel veya ekip halinde katılabilir. (Katılım 2020-2021 Akademik Yılı Yaz Dönemi ve 2021-2022 Akademik Yılı Güz Dönemi mezunlarına da açıktır.)

En az bir üyesinin yukarıdaki koşulları karşılayan bir mimarlık öğrencisi olması şartıyla, farklı disiplinlerden yükseköğrenim öğrencileri ile karma ekipler oluşturulabilir.

Yarışmaya katılım ücretsizdir.

IV. YARIŞMACILARA ÖNERİLEN KAYNAKLAR

Akın G., Bilgin İ. Boysan B., Bozdoğan S., Güvenç M., Korkmaz T. ve Yücesoy Ünlü, E. (2010). İstanbul 1910-2010, Kent, Yapılı Çevre ve Mimarlık Kültür sergisi kataloğu.

Allen, S. (1999). Infrastructural Urbanism. Points+ Lines: Diagrams and Projects for the City.

Koolhaas, R. (1995). Whatever happened to urbanism?. S, M, L, XL. 1248-1264.

Maas, W. (1999). Metacity datatown. 010 Publishers.

Mossop, E. (2006). Landscapes of infrastructure. The landscape urbanism reader.

Üngür, E. (2017). *Kentsel bir altyapının biyopolitikası: D-100 Karayolu* (Doktora tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul).

Venturi, R., Scott Brown, D., & Izenour, S. (1993). Las Vegas'ın Öğrettikleri. İstanbul: Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları.

Wall, A. (1999). Programming the Urban Surface, Recovering Landscape.

V. YARIŞMACILARDAN İSTENENLER

Birinci Aşama Proje Teslimi: Birinci aşama katılımcıları, aşağıdaki dokümanları yarışma raportörlüğüne teslim etmekle yükümlüdürler:

- PAFTALAR: Öneriler, A1 (594*840 mm) boyutlu pafta(lar) üzerinde hazırlanacak ve **dijital** olarak teslim edilecektir. Tüm paftalar dikey (*portrait*) formatta düzenlenmiş olmalıdır. Her katılım için en fazla 3 (üç) adet dijital pafta teslim edilebilir. İlk aşamada basılı pafta teslim edilmesi beklenmemektedir.
- ÖZET DOKÜMAN: Yarışmacılardan hazırlamış oldukları tüm paftaların yer aldığı en fazla 3 (üç) adet A3 (297*420 mm) boyutunda **basılı** bir özet dokümanı istenmektedir.
- CD: Paftalar ve özet dokümanın aynı içeriğe sahip 300 dpi çözünürlüklü elektronik kopyaları, JPEG formatında hazırlanarak bir CD içerisinde teslim edilecektir.
- KİMLİK ZARFI (Bkz. Madde VI.)

Ölçek, sunum ve anlatım yöntemi serbesttir. Ancak, sunumlarda kentsel ve mimari çözüm önerilerinin okunaklı bir mimari dil ile yapılması beklenmektedir.

İkinci Aşama Proje Teslimi: Birinci aşamayı başarıyla tamamlayan katılımcılar, ikinci aşama için aşağıdaki dokümanları yarışma raportörlüğüne teslim etmekle yükümlüdürler:

- PAFTALAR: Öneriler, A1 (594*840 mm) boyutlu pafta(lar) üzerinde hazırlanacak ve **dijital** olarak teslim edilecektir. Tüm paftalar dikey (*portrait*) formatta düzenlenmiş olmalıdır. Her katılım için en fazla 3 (üç) adet pafta teslim edilebilir. İkinci aşamada basılı pafta teslim edilmesi beklenmemektedir.
- ÖZET DOKÜMAN: Yarışmacılardan hazırlamış oldukları tüm paftaların yer aldığı en fazla 3 (üç) adet A3 (297*420 mm) boyutunda **basılı** bir özet dokümanı istenmektedir.
- CD: Paftaların aynı içeriğe sahip 300 dpi çözünürlüklü elektronik kopyaları, JPEG formatında hazırlanarak bir CD içerisinde teslim edilecektir.

VI. KİMLİK

Yarışmacıların kimlik bilgileri, üzerinde beş haneli katılımcı rumuzunun (Bkz. Madde VIII) yazılı olduğu kapalı bir zarf içerisinde teslim edilmelidir. Kimlik zarfının içerisinde ekip üyelerinin ad-soyad ve iletişim bilgilerinin bulunduğu A4 boyutunda bir belge ile ekip üyelerinden en az bir yarışmacıya ait Türkiye veya KKTC'deki yükseköğretim kurumlarının mimarlık bölümlerinde veya mimarlık programlarında lisans veya yüksek lisans öğrencisi olarak kayıtlı olduğunu gösteren öğrenci belgesi bulunmalıdır. Öğrenci belgesinin, öğrencinin bağlı bulunduğu eğitim kurumundan alınmış olması gerekmektedir. 2020-2021 Akademik Yılı Yaz Dönemi ya da 2021-2022 Akademik Yılı Güz Dönemi'nde mezun olan öğrenciler için çıkış belgesi yeterlidir.

Tüm kimlik zarfları birinci aşamanın tamamlanmasının ardından açılacaktır.

VII. SORU VE CEVAPLAR

Şartname ve yarışmacılara verilen belgeler ile ilgili tüm sorular için info@ismd.org.tr adresinden iletişime geçilebilir. 17 Şubat 2022 tarihine kadar info@ismd.org.tr gönderilen sorular, cevaplarıyla birlikte 17 Şubat 2022 Perşembe günü www.ismd.org.tr web adresinin ana sayfasında yer alan "S.O.S. Öğrenci Yarışmaları" bölümünde yayınlanacaktır.

VIII. RUMUZ VE AMBALAJ ESASLARI

Katılımcılar, kendilerinden istenen belgelerin dış etkenlerden zarar görmeyecek şekilde ambalajlanarak yarışma raportörlüğüne teslim edilmesinden sorumludurlar.

Katılımcılar, karakterleri tekrarlamayan ve sıralı rakamlardan oluşmayan 5 (beş) rakamlı bir rumuz ile yarışmaya katılırlar. Bu rumuz A1 boyutundaki tüm dijital paftaların, özet dokümanların ve ambalajlarının sağ üst köşesine (1*5 cm alan içinde), kapalı kimlik zarfının ve teslim CD'sinin üzerine yazılmalıdır.

IX. PROJELERİN TESLİM GÜNÜ, YERİ VE ŞARTLARI

Birinci Aşama Proje Teslim Şartları:

Projeler, İstanbul SMD'nin "İstanbul, Gümüşsuyu, Miralay Şefik Bey Sokak, No:13/2" adresine 30 Mart 2022 Çarşamba günü saat 17:00'ye kadar elden teslim edilebileceği gibi, en geç aynı gün ve saatte kargo şirketine verilmek kaydıyla kargo ile de gönderilebilecektir. Projenin kargo ile gönderilmesi durumunda, dokümanların postaya verilme tarih ve saatini gösteren belge fotoğrafının 30 Mart 2022 Çarşamba günü saat 19.00'a kadar info@ismd.org.tr adresine gönderilmesi zorunludur. Kargo ile gönderilen projeler 4 Nisan 2022, Pazartesi günü saat 17:00'ye kadar raportörlüğe ulaşmadığı takdirde değerlendirmeye alınmayacaktır.

İkinci Aşama Proje Teslim Şartları:

Birinci aşamayı başarıyla geçen projeler, İstanbulSMD'nin "İstanbul, Gümüşsuyu, Miralay Şefik Bey Sokak, No:13/2" adresine 16 Mayıs 2022 Pazartesi günü saat 17:00'ye kadar elden teslim edilebileceği gibi, en geç aynı gün ve saatte kargo şirketine verilmek kaydıyla kargo ile de gönderilebilecektir. Projenin kargo ile gönderilmesi durumunda, dokümanların postaya verilme tarih ve saatini gösteren belge fotoğrafının 16 Mayıs

2022 Pazartesi günü saat 19.00'a kadar raportor@ismd.org.tr adresine gönderilmesi zorunludur. Kargo ile gönderilen projeler 20 Mayıs 2022, Cuma günü saat 17:00'ye kadar raportörlüğe ulaşmadığı takdirde değerlendirmeye alınmayacaktır.

X. PROJELERİN SUNUMU, SERGİLENME YERİ VE ZAMANI

İkinci aşama teslimleri yapılan projelerin, katılımcı ekibin bir üyesi tarafından kente ve jüri üyelerine açık bir alanda sunumlarını gerçekleştirmeleri beklenmektedir. Jüri değerlendirmeleri bu sunum sonrasında yapılacak ve ödül sahipleri belirlenecektir. Sunumun kapsamı, süresi ve sunum araçlarına yönelik açıklamalar ikinci aşama katılımcılarına duyurulacaktır. Jüri değerlendirmesinin ardından belirlenen sonuçlar, ödül töreninin yeri ve zamanına yönelik detaylar www.ismd.org.tr web adresinden ilan edilecektir.

Yarışmanın tamamlanmasının ardından ikinci aşamaya geçen tüm projeler İstanbul SMD tarafından hazırlanacak bir kitapta yer alacaktır. Bu projelerin yanı sıra kitap (katılımcılar tarafından aksi belirtilmediği sürece) tüm katılımcıların kimlik bilgilerini içerecektir.

XI. ÖDÜLLER VE ÖDEME ŞEKLİ

- 1.'lik Ödülü: 15000 TL (On beş bin Türk Lirası)
- 2.'lik Ödülü: 12000 TL (On iki bin Türk Lirası)
- 3.'lük Ödülü: 9000 TL (Dokuz bin Türk Lirası)
- 1. Mansiyon: 6000 TL (Altı bin Türk Lirası)
- 2. Mansiyon: 6000 TL (Altı bin Türk Lirası)
- 3. Mansiyon: 6000 TL (Altı bin Türk Lirası)
- 4. Mansiyon: 6000 TL (Altı bin Türk Lirası)
- 5. Mansiyon: 6000 TL (Altı bin Türk Lirası)

Jüri, mansiyon bedelini ve sayısını değiştirmek yönündeki hakkını saklı tutar.

XII. YARIŞMA TAKVİMİ

Yarışma Duyuru Tarihi: **2 Şubat 2022, Çarşamba**

Sorular İçin Son Tarih: **17 Şubat 2022, Perşembe**

Yanıtların Duyurulması: **24 Şubat 2022, Perşembe**

Birinci Aşama Proje Teslim Tarihi: **30 Mart 2022, Çarşamba**

Birinci Aşama Sonuçlarının Açıklanması: **15 Nisan 2022, Cuma**

İkinci Aşama Proje Teslim Tarihi: **16 Mayıs 2022, Pazartesi**

Sonuçlar, ikinci aşama proje teslim tarihinden sonra en geç bir ay içerisinde açıklanacaktır.

XIII. JÜRİ

Danışman Jüri Üyeleri:

Durmuş Dilekci, İstanbulSMD Yönetim Kurulu Başkanı
Deniz Aslan, İstanbulSMD Yönetim Kurulu Üyesi
Hasan Sıtkı Gümüşsoy, İstanbulSMD Yönetim Kurulu Üyesi

Jüri Üyeleri:

Arzu Erdem, Jüri Başkanı
Çiğdem Eren
Birge Yıldırım
Gökhan Kodalak
Nilüfer Kozikoğlu
Sinan Logie
Zuhal Kol

Yedek Jüri Üyeleri:

Elif Çelik Tangör
Süleyman Yıldız

Raportör:

Yeşim Hafize Desticioğlu

